

Bog om Pandalus og især bilerne

Af Villy Døll

villy.doll@nordlyske.dk

"PANDALUS HANSTHOLM - en fabrik og den lastbiler" er en noget anderledes end sædvanlig bog og måde at skrive såvel lokalhistorie som firmahistorie på. Bogen er netop udkommet på forlaget J-bog og er skrevet af Per Kromann Jepsen, Esbjerg, der til daglig er socialrådgiver i Kolding Kolding, men som i sin fritid er, hvad han selv kalder lastbilnord - og nu altså også lastbilhistoriker.

I bogen fortæller han, at da han var 12 år, flyttede

han med sin mor til Hanstholm, hvor hun havde fundet sig en kæreste. Han boede kun i byen fra april 1977 til februar, men det blev til en livslang kærlighed til Hanstholm og Thy - og ikke mindst til Pandalus og især deres lastbiler.

Fik hurtigt øje på bileme

Morens kæreste var lastbilchauffør for Nørresundby Transport, og så ofte som det var muligt, var drengen med:

"Jeg fik hurtigt øje på de flotte Pandalus-lastbiler i deres karakteristiske orange

og hvide farver med det fine Pandalus-logo på kølekasserne. Jeg drømte tit om at komme med ud at køre med en Pandalus-lastbil som passager, men det lykkedes desværre aldrig. Jeg stoppede altid op, når jeg så en Pandalus-lastbil, der kom kørende, eller hvis en eller flere Pandalus-lastbiler holdt parkeret et sted i Hanstholm by eller på havnen."

Biler vækkes til live

Firmaet startede 1969 og havde egne lastbiler frem til 1981. Så Pandalus-lastbilerne er for længst historie,

En Pandalus-lastbil, Scania 141-forvogn og anhænger, begge uden kølemaskine, er her fotograferet af Bent Nystrup i juli 1969 foran Pandalus' sildepakhus ved Kai Lindbergs Gade 46 i Hanstholm. Foto fra bogen

Per Kromann Jepsen

PANDALUS HANSTHOLM en fabrik og dens lastbiler

J-bog

Per Kromann Jepsen, "Pandalus Hanstholm - en fabrik og dens lastbiler", 96 sider, over 150 illustrationer, hårdt omslag, vejl. udsalg 245 kr. plus porto, udgivet af forlaget J-bog, Ishøj.

men nu er de vækket til live gennem Per Kromann Jepsens bog, der bygger på grundige studier i arkiver og samtaler med over 40 personer, som på en eller anden måde har haft med Pandalus og firmaets lastbiler at gøre.

Rejsefabrikken Pandalus blev stiftet 1969 og etableret af fiskeskipper Henning Andersen, der kom fra Skagen, og døde allerede 1997, kun 57 år. Medejere fra starten var fiskeeksportør Erling Grønkjær, Hanstholm, og Rune Johnsson, der handlede med fisk i Göteborg.

Det første år holdt firmaet til i Klitmøller, og det blev så opløst, men navnet Pandalus gik videre i et nyt selskab, et kommanditselskab, der foruden Henning Andersen og hans kone Birgit gennem firmaet Pandalus Invest A/S bestod af det svenske firma Bohus Råkor A/B, der var en sammenslutning af et større antal firmaer, som tilsam-

men dækkede 80 pct. af det svenske marked for dybfrosne rejer.

Rune Johnsson var direktør 1969-71 og derefter 1971-81 Henning Andersen, hvorefter hans ejerandel blev købt af en firemandsgruppe, der bestod af Søren Tarben Pedersen, Hanstholm, Hans Andersen, Lemvig, Leif Fuglsang Andersen, Ræhr, og Jens Christian Andersen, Bedsted, som 1982 også købte det svenske firma ud.

Siden er firmaets ejerkreds og ledelse ændret flere gange, men firmaet består i dag med en daglig ledelse, der består af Morten Lyng Mortensen og Jimmy Tinggaard, og en bestyrelse, der foruden de to består af Jens Christian Andersen. De to direktører ejer firmaet sammen med Panata Holding ApS, som er ejet af Anders Toft Andersen, der var direktør 2004-14.

Fisk og fiskefileter

I dag er firmaets produktion hovedsagelig af hele, rensede fisk og fileter, stort set alle slags fisk og skaldyr fra de nordlige farvande, og i tider blokproduktion af fileter, der bruges som råvarer til fiskestænger og andre færdigretter. Firmaet laver også blokproduktioner i lønarbejde.

Udover en gennemgang af firmaets historie, lastbilernes generelle historie og anvendelse samt skiltning m.v. og endelig en gennemgang af de vognmænd, der har kørt for Pandalus, slutter bogen med en detaljeret liste over samtlige Pandalus' egne lastbiler fra de to første 1969 til den allersidste i 1995. Fra forlaget koster bogen 245 kr. plus porto.

W j-bog.dk
pandalus.dk